

## POSTANOWIENIE

Dnia 26 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa B.M.  
przeciwko Skarbowi Państwa - Ministrowi Inwestycji i Rozwoju  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 stycznia 2018 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].  
z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) umarza postępowanie kasacyjne w zakresie, w jakim skarga kasacyjna została cofnięta pismem z dnia 17 lipca 2017 r. w części zaskarżającej uwzględnienie powództwa co do kwoty 61264 (sześćdziesiąt jeden tysięcy dwustu sześćdziesięciu czterech) zł (pkt 1.2 skargi kasacyjnej),**
- 2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części,**
- 3) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Powód w skardze kasacyjnej wniesionej w dniu 26 czerwca 2017 r. zarzucił wyrokowi Sądu Apelacyjnego w [...]. z dnia 24 marca 2017 r., doręzonego pełnomocnikowi powoda 26 kwietnia 2017 r. naruszenie art. 379 pkt 4 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c., art. 386 § 5 k.p.c., art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c., art. 398<sup>21</sup> k.p.c., art. 379 pkt 5 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c., art. 328 § 1 i 2 k.p.c., art. 324 § 1 k.p.c., art. 326 § 3 k.p.c., art. 330 § 1 k.p.c., art. 382 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c., art. 286 k.p.c., art. 227 k.p.c., art. 224 § 1 k.p.c., art. 217 § 1 k.p.c. „w wersji przed 3 maja 2012 r.”, art. 230 k.p.c., art. 231 k.p.c., art. 381 k.p.c., art. 385 k.p.c., art. 752 - 757 k.c., art. 415 k.c., art. 410 § 1 i 2 k.c., 405 k.c. oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, dalej „Konwencja”) i art. 2 i 45 Konstytucji - w różnych układach i powiązaniach.

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej powód uzasadnił:

1) nieważnością postępowania w świetle art. 379 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 386 § 5 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z art. 2 i 45 Konstytucji i art. 6 ust. 1 Konwencji, ewentualnie art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 2 i 45 Konstytucji i art. 6 ust. 1 Konwencji,

2) występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego: czy cel ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2015 r. 2164 ze zm. - dalej: „p.z.p.”), jakim jest ochrona interesu publicznego, stoi na

przeszkodzie udzieleniu przez sąd ochrony prawnej wykonawcy w sporze z podmiotem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 p.z.p., gdy zamówienie zlecone przez taki podmiot realizowane było przez wykonawcę, mimo niedochowania przy zawarciu umowy formy pisemnej wymaganej pod rygorem nieważności (art. 139 ust. 2 p.z.p.).

3) potrzebą wykładni art. 752 k.c. w zakresie odnoszącym się do rozgraniczenia instytucji prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia od instytucji bezpodstawnego wzbogacenia,

4) oczywistą zasadnością złożonej skargi kasacyjnej.

Pismem z dnia 17 lipca 2017 r. powód cofnął skargę kasacyjną w części zaskarżającej uwzględnienie powództwa co do kwoty 61264 zł (pkt 1.2 skargi).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie kasacyjne w zakresie, w jakim skarga kasacyjna została częściowo cofnięta, podlegało umorzeniu. Tylko zatem pozostała, nie objęta cofnięciem część skargi kasacyjnej podlegała ocenie co do jej dopuszczalności z punktu widzenia przesłanek powołanych przez skarżącego.

Nieważność postępowania jest przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i okolicznością, którą Sąd Najwyższy przy rozpoznaniu skargi kasacyjnej uwzględnia w granicach zaskarżenia z urzędu (art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.). Argumentacja skarżącego, wspierająca jego twierdzenie o nieważności postępowania w sprawie, pozostaje, w zakresie, w jakim zarzuca niewłaściwy skład sądu, w sprzeczności ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, że w razie uchylenia przez Sąd Najwyższy, na skutek zażalenia przewidzianego w art. 394<sup>1</sup> § 1<sup>1</sup> k.p.c., wyroku sądu drugiej instancji uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania, sąd drugiej instancji może rozpoznać sprawę w tym samym składzie (uchwała z dnia 26 listopada 2014 r., III CZP 80/14). Nie można też przyjąć, że skarżący wykazał, iż w sprawie zachodzi przesłanka, o której mowa art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c., ze względu na naruszenie art. 2 i 45 Konstytucji i art. 6 ust. 1 Konwencji. Argumentacja zawarta w skardze kasacyjnej dotycząca tej kwestii zawiera jedynie subiektywną ocenę skarżącego.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05). Przetawione przez powoda zagadnienie nie ma w zestawieniu z brzmieniem art. 139 p.z.p. wskazanych wyżej cech.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę określoną w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. (potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów) wymaga wykazania, że treść określonych przepisów prawa nie została dostatecznie wyjaśniona w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany dotychczasowej wykładni tych przepisów. Gdy w ramach stosowania wskazanych przepisów powstały w orzecznictwie już określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie postulowanej wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09).

Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów świadczących o występowaniu w sprawie odpowiadającej wskazanym wyżej wymaganiom powołanej przez skarżącego przesłanki w postaci potrzeby wykładni art. 752 k.c.: wymienienie przez skarżącego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2015 r., III CSK 272/14, w celu zilustrowania twierdzenia, że judykatura „w oderwaniu od rozważań teoretycznych w niebezpieczny sposób <rozlewa> normę art. 752 k.c. i n. na coraz co to nowe stany faktyczne”, nawet zaskakuje.

Nie jest też spełniona przesłanka oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej. W art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., dotyczącym przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny

wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzecnictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10, 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15). Przytoczone okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, i z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06).

Brak przesłanek do stwierdzenia występowania w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarżący ograniczył swoją argumentację dotyczącą tej przesłanki do odwołania się do uzasadnienia pozostałych powołanych przesłanek przyjęcia złożonej skargi kasacyjnej do rozpoznania, co ze względu na odrębność poszczególnych przesłanek jest niewystarczające.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej w części, w jakiej nie została cofnięta, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zgodnie z art. 98 w związku z art. 108 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. oraz w związku z art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U.2016.2261) i art. 99 k.p.c. oraz § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).